

Forum Standaardisatie

Expertadvies SIKB0101

Datum 13 februari 2012

Colofon

Projectnaam	Expertadvies SIKB0101
Versienummer	1.0
Locatie	
Organisatie	Forum Standaardisatie Postbus 96810 2509 JE Den Haag forumstandaardisatie@logius.nl
Auteurs	Ron Bloksma Matthijs Punter Diederik Rothengatter

Inhoud

Colofon	2
Inhoud	3
Managementsamenvatting.....	4
1 Doelstelling expertadvies	6
1.1 <i>Achtergrond</i>	6
1.2 <i>Proces</i>	6
1.3 <i>Vervolg.....</i>	7
1.4 <i>Samenstelling expertgroep.....</i>	7
1.5 <i>Toelichting SIKB0101</i>	8
1.6 <i>Relatie met andere standaarden</i>	9
1.7 <i>Leeswijzer</i>	10
2 Toepassings- en werkingsgebied	11
2.1 <i>Functioneel toepassingsgebied</i>	11
2.2 <i>Organisatorisch werkingsgebied.....</i>	12
2.3 <i>Versie van de standaard</i>	12
3 Toetsing van standaard aan criteria.....	13
3.1 <i>Open standaardisatieproces</i>	13
3.2 <i>Toegevoegde waarde</i>	17
3.3 <i>Draagvlak</i>	19
3.4 <i>Opname bevordert adoptie.....</i>	21
4 Advies aan Forum en College	23
4.1 <i>Samenvatting van de toetsingscriteria</i>	23
4.2 <i>Advies aan Forum en College</i>	24
4.3 <i>Aanbevelingen ten aanzien van de adoptie van de standaard.....</i>	25
5 Referenties	26

Managementsamenvatting

Waar gaat het inhoudelijk over?

SIKB0101 is een standaard voor het uitwisselen van gegevens m.b.t. milieuhygiënisch bodembeheer. Het gaat daarbij om bodemonderzoek en/of bodemkwaliteit i.r.t. het vaststellen of voorkomen van schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu a.g.v. van bodemvervuiling/bodemverontreiniging.

Dit rapport bevat het advies van de expertgroep SIKB0101-standaard aan het Forum Standaardisatie en het College Standaardisatie over het opnemen van de standaard "SIKB0101 – Protocol voor digitale data-uitwisseling bodemgegevens (versie 10.0.0)" op de lijst met open standaarden voor "pas toe of leg uit" met als functioneel toepassingsgebied "*Uitwisselen van onderzoeksgegevens over de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en de specifieke gegevens die direct voortkomen uit de besluiten die het bevoegd gezag naar aanleiding daarvan heeft genomen*".

De standaard voldoet in de opinie van de expert groep in voldoende mate aan de toetsingscriteria *open standaardisatieproces, toegevoegde waarde, draagvlak*, en *bevordering van de adoptie door opname*.

Hoe is het proces verlopen?

Na indiening van de standaard is getoetst op overlap met de (wettelijk verplichte) Basisregistratie Ondergrond (BRO). Gebleken is dat er op dit moment geen overlap is met de basisregistratie. Vervolgens is een expertgroep samengesteld. De experts is gevraagd naar hun mening ten aanzien van de standaard; dit expertadvies is een weergave daarvan.

Hoe scoort de standaard op de toetsingscriteria?

- **Open standaardisatieproces:** de expertgroep constateert dat het standaardisatieproces voldoende open is. Het standaardisatieproces staat onder toezicht van de Raad voor Accreditatie; dit geeft extra waarborgen voor de zorgvuldigheid en de afwegingen.
- **Toegevoegde waarde:** De standaard biedt voldoende toegevoegde waarde binnen het gekozen domein. Wel constateert de expertgroep dat de domeinen geografie, bodem, milieu en water steeds dichter tegen elkaar komen te liggen. Dit betekent dat de standaarden daarvoor in toenemende mate op elkaar afgestemd moeten worden (Aquo, SIKB0101, BRO, geostandaarden). Deze afstemming vindt plaats en wordt door de expertgroep als positief bestempeld.
- **Draagvlak:** Er is voldoende draagvlak voor de standaard. Nagenoeg alle betrokkenen in het veld zijn betrokken bij SIKB en meer specifiek van de beheerprocedure rondom SIKB0101 en de standaard wordt ondersteund door vrijwel alle softwareleveranciers. Het lidmaatschap omvat ondermeer de toegang tot extra hulpmiddelen (waaronder XML-schema's en testdata). Hoewel deze niet strikt noodzakelijk zijn, zijn deze wel bevorderlijk voor de kwaliteit van implementaties. De expertgroep adviseert SIKB te zoeken naar vormen om deze drempel weg te nemen en daarmee de implementatie te vereenvoudigen en

adoptie te versnellen. Doelstelling zou moeten zijn dat hulpmiddelen, hoewel strikt genomen niet essentieel, zonder lidmaatschapsverplichting beschikbaar gesteld kunnen worden.

- Opname bevordert adoptie: De lijst voor 'pas toe of leg uit' is een goed middel om te bevorderen dat ICT-systemen voldoen aan de SIKB0101 standaard. Wel adviseert de expertgroep om daarnaast het regie voerende departement (Infrastructuur en Milieu) op te roepen meer aandacht te besteden aan het bevorderen van de eenduidige en digitale uitwisseling binnen de keten middels het daadwerkelijke gebruik van SIKB0101 in de praktijk en de afstemming tussen de diverse gerelateerde domeinen (bodem/grond, geografie en water).

Wat is de conclusie van de expertgroep?

De expertgroep adviseert SIKB0101 op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit'.

Toekomstige versies kunnen naar mening van de expertgroep worden opgenomen, afhankelijk van de aard van de nieuwe versies:

- Daar waar het reguliere nieuwe versies van de standaard betreft, kunnen deze automatisch worden opgenomen.
- Op het moment dat SIKB0101 meer fundamenteel herzien wordt, bijvoorbeeld bij implementatie van een toekomstig informatiemodel metingen (IM-metingen), dan wordt geadviseerd opnieuw te kijken naar de opname van SIKB0101 en andere gerelateerde standaarden. Als de daarbij betrokken en noodzakelijke partijen de implementatie onderling afgestemd doen, kan vanuit het Forum Standaardisatie waarschijnlijk met een lichte toetsing worden volstaan.

Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd bij toekomstige versies bovenstaande afweging te maken en zo nodig de betrokken experts opnieuw te consulteren.

Welke additionele adviezen zijn er ten aanzien van de adoptie van de standaard?

De expertgroep geeft de volgende aanvullende adviezen:

- Roep SIKB op te zoeken naar vormen waarbij potentiële gebruikers, ook zonder afdracht van lidmaatschapsgelden, toegang hebben tot additionele tools.
- Roep het Informatiehuis Water en SIKB op om binnen één jaar de harmonisatie van SIKB0101 en Aquo verder te concretiseren om hiermee de onduidelijkheid ten aanzien van standaarden voor de waterbodemkwaliteit weg te nemen.
- Roep het Ministerie van Infrastructuur en Milieu op:
 - de eenduidige en digitale uitwisseling van milieuhygiënische bodembeheerinformatie aan te jagen
 - afstemming tussen de diverse domeinen te bevorderen

1 Doelstelling expertadvies

1.1 Achtergrond

Het kabinet stelt via de Digitale Agenda.nl en i-NUP open standaarden als norm. Doel van dit ICT-beleid is om informatievoorziening toegankelijker te maken, om elektronische dienstverlening van de overheid te verbeteren, om onafhankelijkheid van ICT-leveranciers te vergroten, en om een krachtige impuls te geven aan economische groei en innovatie.

Eén van de maatregelen van het actieplan is het gebruik van een lijst met standaarden, die vallen onder het principe "pas toe of leg uit" (comply-or-explain) [1]. Het College Standaardisatie, dat in 2006 door het kabinet is ingesteld, spreekt zich uit over de standaarden die op de lijst zullen worden opgenomen, o.a. op basis van een expertbeoordeling van de standaard [2]. Het College Standaardisatie wordt geadviseerd door het Forum Standaardisatie. Bureau Forum Standaardisatie ondersteunt beide instellingen.

Onderwerp van dit expertadvies is SIKB0101 – Protocol voor digitale data-uitwisseling bodemgegevens (versie 10.0.0). Deze standaard is aangemeld door Roeland Heuff van Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer voor opname op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit'.

Een aantal experts is verzameld in een expertgroep, die de standaard heeft beoordeeld aan de hand van een aantal criteria. Deze criteria – vooraf vastgesteld door het College Standaardisatie [3] en uitgewerkt in de vorm van concrete vragen - worden in het hier voorliggende expertadvies genoemd en behandeld. De opdracht aan de expertgroep was om een advies op te stellen over het wel of niet opnemen van deze standaard op de lijst, al dan niet onder bepaalde voorwaarden.

1.2 Proces

Voor het opstellen van dit advies is de volgende procedure doorlopen:

- Door het Bureau Forum Standaardisatie is een intakegesprek gevoerd met de indiener. Hierin is de standaard getoetst op uitsluitingscriteria ('criteria voor in behandelname') en is een eerste inschatting gemaakt van de kansrijkheid voor opname.
- Na de intake heeft een aanvullend gesprek plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de indiener, de beheerder van de Basisregistratie Ondergrond (BRO), het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Bureau Forum Standaardisatie. Dit gesprek had ten doel om vast te stellen of er interferentie was met de (wettelijk verplichte) Basisregistratie Ondergrond. De conclusie van dit gesprek was dat er op dit moment geen sprake is van een interferentie en er dus geen belemmering is om de standaard in procedure te nemen.
- Op basis van de intake en het aanvullende gesprek is besloten tot het instellen van een expertgroep. Op basis van dit besluit is door het Bureau Forum Standaardisatie een groep samengesteld en een

voorzitter aangezocht. In de samenstelling van de expertgroep waren de verschillende belangen en partijen goed geborgd. Op basis van de aanmelding en de intake is een voorbereidingsdossier opgesteld voor leden van de expertgroep.

- De expertgroep heeft ter voorbereiding op de expertbijeenkomst de standaard aan de hand van een spreadsheet met vragen gescoord. Op basis van de verkregen antwoorden hebben voorzitter en begeleider van de expertgroep de verschillende knelpunten geïdentificeerd.
- Vervolgens is de expertgroep op 15 december 2012 bijeengekomen om de bevindingen in het algemeen en de geïdentificeerde knelpunten in het bijzonder te bespreken. Tijdens deze bijeenkomst zijn ook het toepassings- en werkingsgebied vastgesteld.

De uitkomsten van de expertgroep zijn door de voorzitter en begeleider verwerkt in dit rapport. Een eerste conceptversie is aan de leden van de expertgroep gestuurd met verzoek om reactie. Na verwerking van de reacties is het rapport afgerond, nogmaals toegestuurd aan de experts en ingediend voor de publieke consultatieronde.

1.3 Vervolg

Dit expertadvies zal ten behoeve van een publieke consultatie openbaar worden gemaakt door het Bureau Forum Standaardisatie. Een ieder kan gedurende de consultatieperiode op dit expertadvies zijn/haar reactie geven. Het Bureau Forum Standaardisatie legt vervolgens de reacties voor aan de voorzitter en indien nodig aan de expertgroep.

Het Forum Standaardisatie zal op basis van het expertadvies en relevante inzichten uit de openbare consultatie een advies aan het College Standaardisatie opstellen. Het College Standaardisatie bepaalt uiteindelijk op basis van het advies van het Forum of de standaard wordt opgenomen op de lijst voor 'pas toe of leg uit'.

1.4 Samenstelling expertgroep

Voor de expertgroep zijn personen uitgenodigd die vanuit hun persoonlijke expertise of werkzaamheden bij een bepaalde organisatie direct of indirect betrokken zijn bij de standaard. Daarnaast is een onafhankelijke voorzitter aangesteld om de expertgroep te leiden en als verantwoordelijke op te treden voor het uiteindelijke expertadvies.

Als voorzitter is opgetreden de heer Ron Bloksma, adviseur bij Grontmij.

De expertgroep is in opdracht van het Forum Standaardisatie begeleid door Matthijs Punter, adviseur standaarden en interoperabiliteit bij TNO.

Aan de expertgroep hebben deelgenomen:

- Roeland Heuff, SIKB, indiener
- Robert-Jan van Leeuwen, TNO – Geologische Dienst Nederland, betrokken bij de ontwikkeling van de Basisregistratie Ondergrond
- Nol Witte, Provincie Zuid-Holland, betrokken bij gegevensuitwisseling milieu en bodem
- Huibert-Jan Lekkerkerk, Informatiehuis Water, verantwoordelijk voor de Aquo-standaard
- Nus Jurgens, Nazcai, software leverancier
- Marcel Reuvers, Geonovum, verantwoordelijk voor de binnen Nederland toegepaste geostandaarden

- Hans Bloks, Roxit, softwareleverancier en tevens uitvoerder van enkele beheerprocessen
- Alexander van Holstein, Gemeente Tilburg, betrokken bij gegevensuitwisseling milieu en bodem
- Huub van den Broek, RIVM, belangrijke gebruiker van de milieuhygiënische informatie
- Diederik Rothengatter, scientist en consultant bij TNO op het gebied van interoperabiliteit en standaarden.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is tevens uitgenodigd om deel te nemen aan de expertgroep. De vertegenwoordiger van het ministerie moest kort voor de expertbijeenkomst om agenda technische redenen helaas afzeggen.

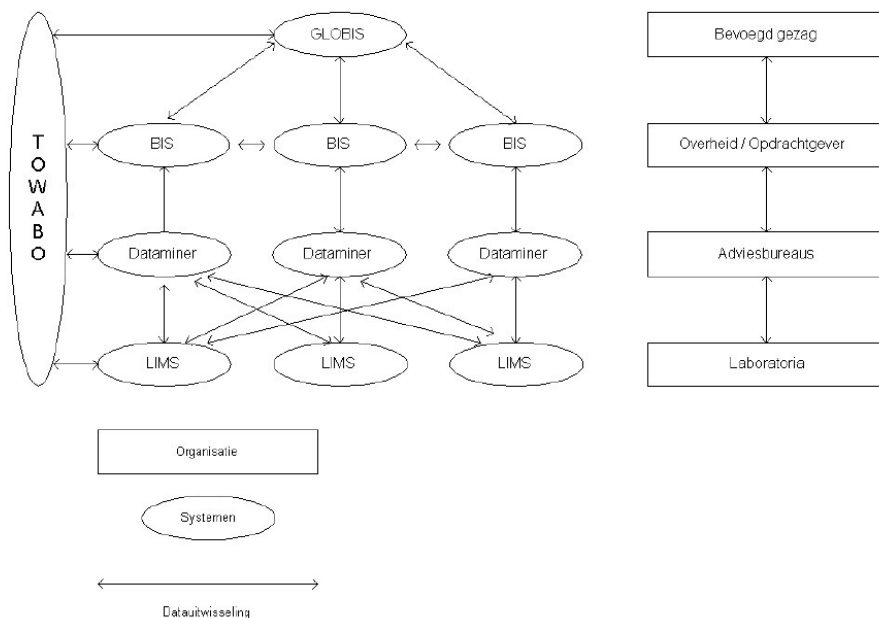
1.5 Toelichting SIKB0101

De indiener en beheerder van SIKB0101 is de 'Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer'. In deze stichting werken overheden en bedrijfsleven samen aan instrumenten rondom de kwaliteit van het bodembeheer. De wortels van de stichting liggen bij bodemsaneringen. Hier ontstond de behoefte aan eenduidigheid (hoe te meten?) en uitwisselbaarheid (ketenpartners die dezelfde informatie nodig hebben).

Naast diverse beoordelingsrichtlijnen (die vastleggen hoe de kwaliteit beoordeeld moet worden), zijn er ook standaarden en hulpmiddelen voor het vastleggen en uitwisselen van deze kwaliteit. SIKB0101 is een standaard voor de uitwisseling van gegevens m.b.t. de milieuhygiënisch data binnen het bodembeheer. Het gaat daarbij om bodemonderzoek en/of bodemkwaliteit i.r.t. het vaststellen of voorkomen van schadelijke gevolgen voor de het milieu en de volksgezondheid a.g.v. van bodemvervuiling/bodemverontreiniging.

Een onderdeel van het gebruik is het aanleveren van bodemkwaliteitsgegevens aan landelijke registratiesystemen voor bodemkwaliteit (GLOBIS), lokale systemen (bodem informatiesystemen provincies en gemeenten) en TOWABO, het landelijke systeem voor de toetsing van waterbodems (o.a. vervuild slib). GLOBIS wordt decentraal beheerd en er zijn meerdere implementaties van dit systeem in gebruik. Daarmee is SIKB0101 de defacto standaard.

In onderstaand schema worden de diverse gegevensuitwisselingen grafisch weergegeven:

Figuur: gegevensuitwisseling tussen actoren op het gebied van bodembeheer. BIS staat voor Bodem Informatie Systeem. LIMS staat voor Laboratorium Informatie Management Systeem.

Het protocol richt zich primair op de gegevensuitwisseling en slechts in mindere mate op de semantiek er van. Wel worden er relaties gelegd met basisobjecten, zoals geografische coördinaten en (locatie-/verontreinigings-) contouren

De standaard is beschikbaar via de website van SIKB in de vorm van een PDF document.

1.6 Relatie met andere standaarden

De standaard heeft relaties met andere standaarden en ontwikkelingen:

- Aquo-standaarden voor operationeel waterbeheer.
- INSPIRE/NEN3610 - geostandaarden.
- ISO 25258 (soil data). Dit is nog een standaard in ontwikkeling; deze ontwikkeling wordt binnen Nederland getrokken door o.a. NEN en SIKB.
- De nieuwe Basisregistratie Ondergrond, welke in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur & Milieu ontwikkeld en beheerd wordt door TNO/Geologische Dienst Nederland.
- IM-Metingen: een informatiemodel voor metingen aan bodem en water. Dit informatiemodel is nog in ontwikkeling. Op termijn zou dit een uniform informatiemodel moeten worden binnen alle relevante domeinen: de geostandaarden, Aquo-standaarden, Basisregistratie Ondergrond en SIKB.

1.7 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt beschreven in welke gevallen de standaard functioneel gezien gebruikt zou moeten worden (functioneel toepassingsgebied) en door welke organisaties deze gebruikt zou moeten worden (organisatorisch werkingsgebied).

Om te bepalen of de standaard opgenomen moet worden op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit' zijn deze getoetst aan een viertal door het College Standaardisatie vastgestelde criteria.

In hoofdstuk 3 staat het resultaat van deze toetsing. Hoofdstuk 4 bevat een samenvatting van de toetsresultaten en het advies van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie.

2 Toepassings- en werkingsgebied

Van overheidsorganisaties wordt verwacht dat zij de lijst met open standaarden hanteren bij aanbestedingstrajecten volgens het "pas toe of leg uit"-regime. Afhankelijk van de aan te schaffen functionaliteit zal bepaald moeten worden welke koppelvlakken geïmplementeerd moeten worden, en welke standaarden uit de lijst hiervoor ingezet dienen te worden. Om dit te kunnen doen heeft de expertgroep gekeken in welke gevallen de standaard functioneel gezien gebruik moeten worden (functioneel toepassingsgebied), en door welke organisaties deze gebruikt zou moeten worden (organisatorisch werkingsgebied).

2.1 Functioneel toepassingsgebied

SIKB0101 beschrijft het format van uitwisselen van digitale laboratorium resultaten, veldgegevens en analysegegevens m.b.t. milieuhygiënische kwaliteit. Een onderdeel van het gebruik is het aanleveren van status- en bodemkwaliteitsgegevens aan het bevoegd gezag.

Het potentieel van SIKB0101 ligt vooral in het verbeteren van de digitale informatie-uitwisseling in de keten (verbeterde interoperabiliteit).

Als functioneel toepassingsgebied wordt daarom voorgesteld:

Uitwisselen van onderzoeksgegevens over de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en de specifieke gegevens die direct voortkomen uit de besluiten die het bevoegd gezag naar aanleiding daarvan heeft genomen.

Dit toepassingsgebied omvat de volgende aspecten:

- Vaak gaat het aan het begin van de keten om onderzoeksgegevens van een bodemonderzoek op een bepaalde locatie. Dit onderzoek wordt bijvoorbeeld gedaan naar aanleiding van bijvoorbeeld een ruimtelijk ontwikkelingsproject of een vermoeden van vervuiling.
- Het onderzoek gaat in op de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem op het betreffende perceel. Dit betekent dat het niet slechts gaat om statistische gegevens (meetwaarden), maar ook om de interpretatie daarvan v.w.b. de gevolgen hiervan voor de volksgezondheid en het milieu. Doorgaans geschiedt deze interpretatie aan de hand van normen die grenswaarden bepalen voor vervuild/niet vervuild, veilig/onveilig, etc.
- In het verdere vervolg van de keten wordt het van belang hoe met de consequenties van het onderzoeksresultaat wordt omgegaan. Denk bijvoorbeeld aan een besluit van het bevoegd gezag waarin de eigenaar van een perceel wordt verplicht de bodem te saneren. Periodiek zal de eigenaar vervolgens moeten rapporteren aan de overheid. In dit deel van de keten gaat het dan ook primair om locatie- en statusgegevens (tegelijkertijd sluit dit niet uit dat er ook hier aanvullend inhoudelijk onderzoek plaatsvindt).

2.2 Organisatorisch werkingsgebied

De expertgroep adviseert om het organisatorisch werkingsgebied van de overeen te laten komen met het werkingsgebied, waarop het 'pas toe of leg uit' principe van toepassing is, te weten:

Overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-) publieke sector.

Immers milieu-hygiënische bodeminformatie beperkt zich niet tot een bepaald gedeelte van de overheid. Laboratoria en adviesbureaus vallen buiten dit werkingsgebied, maar kunnen wel worden gestimuleerd de standaard te gebruiken op basis van het werkingsgebied voor digitale aanlevering van data naar overheid.

2.3 Versie van de standaard

Voorgesteld wordt om uit te gaan van versie 10.0.0 van de standaard. Dit is de meest recente versie van SIKB0101.

Hiermee wordt weliswaar afgeweken van de aanmelding (deze ging uit van versie 9), maar recht gedaan aan de actuele stand van zaken.

3 Toetsing van standaard aan criteria

Om te bepalen of de SIKB0101 standaard opgenomen moet worden op de lijst met open standaarden zijn deze getoetst aan een aantal criteria. Er zijn vier hoofdcriteria:

1. Open standaardisatieproces
2. Toegevoegde waarde
3. Draagvlak
4. Opname bevordert adoptie

Deze criteria staan beschreven in het rapport, "*Toetsingsprocedure en criteria voor lijsten met open standaarden*" [2] en staan op de website www.open-standaarden.nl. Het resultaat van de toetsing zal in dit hoofdstuk per criterium beschreven worden. Voor de volledigheid is tevens de definitie van elk criterium opgenomen (in een kader).

3.1 Open standaardisatieproces

De ontwikkeling en het beheer van de standaard zijn op een open, onafhankelijke, toegankelijke, inzichtelijke, zorgvuldige en duurzame wijze ingericht.

3.1.1 *Is de documentatie voor een ieder drempelvrij beschikbaar?*

SIKB stelt de specificatie van SIKB0101 beschikbaar via haar website in de vorm van een PDF-document (http://www.sikb.nl/richtlijnen_detail.asp?id=10496).

Is het specificatiedocument beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?

De SIBK0101 specificatiedocumentatie is beschikbaar in PDF formaat op de website van SIKB. Daarnaast zijn er beschrijvingen beschikbaar van de diverse elementen.

Daarnaast stelt SIKB een weergave beschikbaar van de standaard in XML-schema. Om toegang te krijgen tot dit schema, is het nodig betalend lid te worden. Hier zal later in het expertadvies nader op ingegaan worden. De expertgroep is van mening dat dit geen belemmering vormt.

Is de documentatie over het ontwikkel- en beheerproces (bijv. het voorlopige specificatiedocument, notulen en beschrijving besluitvormingsprocedure) beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?

SIKB stelt deze zaken beschikbaar via haar website. Hier zijn o.a. de notulen te vinden van de begeleidingscommissie, waarin over wijzigingen wordt gesproken.

3.1.2 Is het intellectuele eigendomsrecht voor eenieder beschikbaar, zodat de standaard vrij implementeerbaar en te gebruiken is?

De standaard is vrij beschikbaar; er worden geen kosten gerekend voor het gebruik en er zijn ook geen beperkingen voor toekomstig gebruik.

Stelt de standaardisatieorganisatie het intellectueel eigendomsrecht op de standaard m.b.t. bijvoorbeeld eventuele patenten- onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar?

De expertgroep constateert dat dit niet is vastgelegd in het specificatiedocument zelf, maar wel in de onderliggende documentatie en regels.

Aan SIKB wordt het advies meegegeven dit ook op te nemen in het specificatiedocument. In de expertsessie heeft SIKB aangegeven dit advies te zullen overnemen in de eerstvolgende versie.

Garandeert de standaardisatieorganisatie dat partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van de standaard hun intellectueel eigendomsrecht onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar stellen?

Hier geldt dat er weliswaar geen strikte vrijwaring is, maar dat – gezien de aard van de standaard – hier geen problemen zijn te verwachten. Immers: de standaard bevat geen specifieke methoden of technieken die zodanig specifiek zijn dat deze patenteerbaar zijn.

3.1.3 Is de inspraak van eenieder in voldoende mate geborgd?

Is het besluitvormingsproces toegankelijk voor alle belanghebbenden (bijv. gebruikers, leveranciers, adviseurs, wetenschappers)?

Iedereen kan wijzigingsvoorstellen indienen en hier op reageren. Er is sprake van een Platform Software Leveranciers, een Begeleidingscommissie en een Centraal College van Deskundigen. Wijzigingen passeren al deze organen.

Het gehele proces staat onder toezicht van de Raad van Accreditatie.

Vindt besluitvorming plaats op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de verschillende belangen?

Naar mening van de experts is hier sprake van.

In het bijzonder worden er twee zaken opgemerkt:

- Het Platform Software Leveranciers (PSL) vormt een afgesloten klankbord. Hier vindt specifieke afstemming plaats met softwareleveranciers/gebruikers van de standaard. Dit platform heeft in zekere zin een besloten karakter: de notulen worden enkel bij de leveranciers gepubliceerd.
- Soms zijn er wijzigingen vanuit de overheid (beleid en regelgeving), die een prioritair karakter hebben.

Soms vindt er een wijziging plaats vanuit de 'techniek', waarna inhoudsdeskundigen worden geconsulteerd. Ook andersom vindt dit

plaats. In alle gevallen wordt daarmee naar de mening van de expertgroep op een goede manier recht gedaan aan de diverse belangen.

Kan een belanghebbende formeel bezwaar aantekenen tegen de gevolgde procedure?

De Raad van Accreditatie ziet toe op de processen binnen SIKB. Het is mogelijk om bij SIKB zelf en bij deze raad een bezwaar aan te tekenen. Het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer van SIKB kent een formele bezwaarprocedure die bij Reglement is vastgelegd.

Organiseert de standaardisatieorganisatie regelmatig overleggen met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard? (geen harde voorwaarde)

Regelmatig worden visie documenten opgesteld die in de verscheidene overleg gremia aan bod komen, bijvoorbeeld over de doorontwikkeling richting internationale standaarden.

Organiseert de standaardisatieorganisatie een publieke consultatie voordat (een nieuwe versie van) de standaard wordt vastgesteld? (geen harde voorwaarde)

Er is geen formele publieke consultatie. Wel is vrijwel de gehele sector direct of indirect vertegenwoordigd in de genoemde organen. Wijzigingsvoorstellen worden gepubliceerd op de website.

3.1.4 Is de standaardisatieorganisatie onafhankelijk en duurzaam?

Is de ontwikkeling en het beheer van de standaard belegd bij een onafhankelijke non-profit standaardisatieorganisatie?

SIKB is een onafhankelijke en non-profit organisatie.

Is de financiering van de ontwikkeling en het onderhoud van de standaard voor tenminste drie jaar gegarandeerd?

De standaard wordt gefinancierd vanuit ledenbijdragen. Deze bedraagt ca. 2.000 euro per jaar per lid. Hiervoor krijgen leden toegang tot extra diensten en aanvullende documentatie en hulpmiddelen. Daarnaast worden via het programma Bodem+ specifieke projecten gefinancierd (dit gaat echter breder dan SIKB0101).

Hoewel de termijn van drie jaar daardoor niet strikt gegarandeerd kan worden, heeft SIKB een positief track record van 10 jaar. Op basis hiervan en gegeven de blijvende betrokkenheid van alle partijen lijkt continuering voldoende verzekerd.

3.1.5 Is het (versie) beheer van de standaard goed geregeld?

Heeft de standaardisatieorganisatie gepubliceerd beleid met betrekking tot versiebeheer van de standaard? (met o.a. aandacht voor migratie van gebruikers)

Het versiebeheer binnen de standaard is goed geborgd binnen de SIKB organisatie. Er is een duidelijk beleid opgesteld ten aanzien van

zogenaamde 'x', 'y' en 'z' wijzigingen (te vergelijken met: major, minor, domeintabellen). Dit beleid gaat o.a. in op procedures en de frequentie van dergelijke wijzigingen.

Is het standaardisatieproces van de standaardisatieorganisatie zodanig goed geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard?

De expertgroep is van mening dat er een afweging gemaakt moet worden bij nieuwe versies:

- Betreft het een versie binnen de huidige scope en functionaliteit van SIKB0101 (versie 10), dan kan deze versie zonder aanvullende toetsing opgenomen worden. Het beheer- en vaststellingsproces van SIKB biedt dan voldoende waarborgen.
- Als het een versie is die fundamentele nieuwe functionaliteit biedt, of die een harmonisering van SIKB0101 betreft met andere aanpalende standaarden, dan zou een diepere afweging gemaakt moeten worden. Maar deze kan ook binnen de procedure van het SIKB0101 beheer al plaatsvinden, waardoor een lichte toetsing van het bureau standaardisatie afdoende zou kunnen zijn,

In het bijzonder wijst de expertgroep hier op ontwikkelingen rondom geostandaarden (NEN3610/INSPIRE/GML) en het Informatiemodel Metingen. Deze ontwikkelingen hebben betrekking op meerdere standaarden (o.a. Aquo, SIKB0101, diverse geostandaarden, Basisregistratie Ondergrond).

Er zijn ontwikkelingen om de betreffende standaarden meer naar elkaar toe te laten groeien en op elkaar aan te laten sluiten. Het Informatiemodel Metingen (IM-Metingen) richt zich bijvoorbeeld op een uniform model voor metingen aan grond/bodem en water.

Mocht een dergelijke fundamentele wijziging plaatsvinden, dan moet extra op samenhang getoetst worden.

3.1.6

Conclusie

De expertgroep constateert dat het standaardisatieproces voldoende open is. Hoewel er een lidmaatschapsmodel is (dat recht geeft op extra tools en diensten), is het proces voor iedereen toegankelijk. Ook niet-leden kunnen wijzigingsvoorstellen indienen.

Het standaardisatieproces staat onder toezicht van de Raad voor Accreditatie; dit geeft extra waarborgen voor de zorgvuldigheid en de afwegingen.

Een kleine opmerking wordt geplaatst bij het feit dat het copyright/gebruiksrecht nog niet expliciet wordt vermeld in het specificatiedocument, hoewel dit wel gewaarborgd wordt in achterliggende documentatie. In de expertbijeenkomst heeft SIKB toegezegd dit voor toekomstige versies te doen.

3.2 Toegevoegde waarde

De interoperabiliteitswinst en andere voordelen van adoptie van de standaard wegen overheidsbreed en maatschappelijk op tegen de risico's en nadelen.

3.2.1 *Is het toepassings- en werkingsgebied van de aanmelding goed gedefinieerd?*

Is het functioneel toepassingsgebied goed gedefinieerd?

Is het organisatorisch werkingsgebied goed gedefinieerd?

Naar mening van de expertgroep is dit het geval (zie hoofdstuk 2).

Is de standaard generiek toepasbaar en niet alleen bedoeld voor gegevensuitwisseling met één of een beperkt aantal specifieke voorzieningen? (toelichtende vraag)

De standaard is breed toepasbaar voor diverse toepassingen in het domein (registratiesystemen, analyse, etc.). De toepassing is voldoende breed en richt zich niet op één of slechts enkele specifieke systemen of applicaties.

3.2.2 *Verhoudt de standaard zich goed tot andere standaarden?*

Kan de standaard naast of in combinatie met reeds opgenomen standaarden worden toegepast (d.w.z. de standaard conflicteert niet met reeds opgenomen standaarden)?

Op dit moment is er geen conflict:

- De Basisregistratie Ondergrond registreert informatie m.b.t. de bodemsamenstelling van de Nederlandse ondergrond. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om lagen, voorkomens van bepaalde grondsoorten en gegevens over mijnbouw. In de eerste fase van de BRO worden geen gegevens opgenomen over milieuhygiënische aspecten (zoals bodemvervuiling); dit is vastgesteld in de eerdere sessie. Er wordt momenteel wel gesproken over een tweede fase, waarin deze gegevens wél opgenomen worden. Deze tweede fase is echter nu nog niet aan de orde/onzekeer.
- Er ontstaat een toenemende relatie met geografische gegevens. Zo kan het wenselijk zijn om milieuhygiënische gegevens ruimtelijk te ontsluiten in kaarten en hier analyses mee te maken. Er wordt daarom overwogen om in de toekomst op basis van GML (Geography Markup Language) binnen SIKB0101 in meer detail dergelijke gegevens mee te sturen.
- Metingen worden soms uitgevoerd voor verschillende sectoren/domeinen. Denk bijvoorbeeld aan baggerslib op de waterbodem: dit is relevant voor zowel het waterbeheer (domein van Aquo) als milieuhygiëne (domein SIKB). Er wordt door deze organisaties daarom gewerkt aan een geïntegreerd Informatiemodel Metingen. Dit model zou dan geïmplementeerd moeten worden in zowel Aquo als SIKB0101.

In de toekomst zou, gezien de ontwikkelingen, wel een conflict kunnen ontstaan. Hoewel de intentie is om hier gezamenlijk in op te trekken, zijn er natuurlijk verschillende gezichtspunten en vertrekpunten. Dit is een aspect waar bij toekomstige versies aandacht aan besteed moet worden en dan met name in semantische zin (zie ook de vorige paragraaf ten aanzien van het versiebeheer).

De huidige inzet van alle betrokkenen is constructief en positief. Desalniettemin adviseert de expertgroep aan het Forum Standaardisatie om het Informatiehuis Water en SIKB op te roepen om binnen één jaar de harmonisatie van SIKB0101 en Aquo verder te concretiseren. Met name daar waar het gaat om metingen aan de waterbodempkwaliteit raken de toepassingsgebieden elkaar; meer duidelijkheid is op dit punt gewenst.

Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied? (Dit kan ook om een nieuwe versie van dezelfde standaard gaan.)

en

Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven bestaande concurrerende standaarden die in aanmerking zouden kunnen komen voor opname? (toelichtende vraag)

Dit is voor SIKB0101 niet relevant.

Is de standaard een internationale standaard of sluit de standaard aan bij relevante internationale standaarden? (toelichtende vraag)

Op dit moment is SIKB0101 een nationale standaard. Wel wordt er in internationaal verband gewerkt aan een ISO standaard voor dit domein. Dit betreft ISO 28252 (soil data exchange); deze standaard is nog in ontwikkeling. SIKB en NEN zijn hierin belangrijke leidende partijen.

Draagt de standaard voldoende bij aan interoperabiliteit zonder dat aanvullende standaardisatieafspraken (zoals lokale profielen) noodzakelijk zijn? (toelichtende vraag)

Dit is nu niet nodig, gezien het nationale karakter.

3.2.3 *Wegen de kwantitatieve en kwalitatieve voordelen van adoptie van de standaard, voor de (semi-)overheid als geheel en voor de maatschappij, op tegen de nadelen?*

Draagt de adoptie van de standaard bij aan de oplossing van een bestaand, relevant interoperabiliteitsprobleem?

Bodemgegevens worden gedeeld tussen diverse partijen in bedrijfsleven en overheid. Het delen van gegevens is daarbij van groot belang en interoperabiliteit is daarvoor nodig.

Door digitale uitwisseling kan hierbij veel gewonnen worden aan efficiency door eenduidigheid en controle daarop. De standaard SIKB0101 draagt hieraan bij, door de digitale uitwisseling veel laagdrempeliger, uniform te

maken en in overeenstemming met procesmatige en inhoudelijke normen met m.b.t. de verwerking van bodemsaneringgegevens.

Draagt de standaard bij aan het voorkomen van een vendor lock-in (leveranciersafhankelijkheid)?

De standaard voorkomt het ontstaan van leverancier specifieke uitwisselprotocollen.

Wegen de overheidsbrede en maatschappelijke baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering op tegen de kosten?

Naar mening van de expertgroep is dit geval.

Zijn de beveiligingsrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?

Er zijn geen specifieke beveiligingsrisico's.

Zijn de privacyrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?

Er zijn geen specifieke privacyrisico's.

3.2.4

Conclusie

De standaard biedt voldoende toegevoegde waarde binnen het gekozen domein.

De expertgroep constateert wel dat de domeinen geografie, bodem, milieu en water steeds dichterbij elkaar komen te liggen. Dit betekent dat de standaarden daarvoor in toenemende mate op elkaar afgestemd moeten worden. Concreet wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan het informatiemodel metingen (IM-Metingen) en het gebruik van GML. Dergelijke afstemming wordt door de expertgroep als positief bestempeld.

De expertgroep adviseert het Forum Standaardisatie om het Informatiehuis Water en SIKB op te roepen om binnen één jaar de harmonisatie van SIKB0101 en Aquo verder te concretiseren om de onduidelijkheid ten aanzien van standaarden voor de waterbodemkwaliteit weg te nemen.

3.3

Draagvlak

Aanbieders en gebruikers moeten voldoende ervaring hebben bij het ondersteunen, implementeren en gebruiken van de standaard.

3.3.1

Bestaat er voldoende marktondersteuning voor de standaard?

Bieden meerdere leveranciers ondersteuning voor de standaard?

Er zijn veel softwarepakketten verkrijgbaar die de standaard ondersteunen.

Kan een gebruiker de conformiteit van de implementatie van de standaard (laten) toetsen?

SIKB stelt een beoordelingsrichtlijn beschikbaar (BRL) waarmee dit kan.

Daarnaast zijn er XML-schema's en andere hulpmiddelen (zoals testdata) beschikbaar om de implementatie in software te vergemakkelijken. Deze hulpmiddelen zijn echter alleen beschikbaar voor leden van SIKB. De expertgroep is van mening dat het goed zou zijn wanneer dergelijke hulpmiddelen voor iedereen beschikbaar zijn, ook voor niet-leden.

Aangezien SIKB op dit moment afhankelijk is van lidmaatschapsbijdragen als basisfinanciering is dit nu niet mogelijk. De expertgroep adviseert SIKB om samen met de overheid te zoeken naar mogelijkheden om – wellicht via andere vormen van structurele financiering – deze hulpmiddelen publiek beschikbaar te stellen.

Gezien het feit dat er wel middelen voor conformiteitstoetsing beschikbaar zijn, is dit naar mening van de expertgroep geen harde voorwaarde voor opname.

3.3.2 *Kan de standaard rekenen op voldoende draagvlak?*

Wordt de aangemelde versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?

Ja, de meeste betrokken organisaties werken met de standaard.

Wordt een vorige versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?

Ja, de nieuwe versie nog maar kort beschikbaar. De verwachting is dat deze op echter op korte termijn breed gebruikt zal gaan worden.

Is de aangemelde versie backwards compatible met eerdere versies van de standaard?

Ja, dit is grotendeels het geval. Systemen ondersteunen in de regel één versie terug.

Zijn er voldoende positieve signalen over toekomstige gebruik van de standaard door (semi-)overheidsorganisaties, het bedrijfsleven en burgers?

De expertgroep heeft het beeld dat dit binnen het huidige gekozen toepassingsgebied zeker het geval is.

Zoals al eerder aangegeven: op het moment dat er grote functionele wijzigingen zijn in de toekomst, die ook de scope van andere standaarden raken, dan is een nadere afweging gewenst.

3.3.3 *Conclusie*

Er is voldoende draagvlak voor de standaard. Het lidmaatschapsmodel blijkt in de praktijk goed te werken – nagenoeg alle betrokkenen in het veld zijn lid van SIKB.

Consequentie van het lidmaatschapsmodel is echter wel dat bepaalde hulpmiddelen, hoewel strikt genomen niet essentieel, alleen voor leden beschikbaar zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om XML-schema's en testdata. Deze vormen een implementatie van de specificatie, beschreven in het (voor iedereen open) specificatiedocument.

De expertgroep adviseert SIKB te zoeken naar vormen om deze drempel weg te nemen en daarmee de implementatie te vereenvoudigen en adoptie te versnellen. Doelstelling zou moeten zijn dat hulpmiddelen, hoewel strikt genomen niet essentieel, zonder lidmaatschapsverplichting beschikbaar gesteld kunnen worden.

3.4 Opname bevordert adoptie

De opname op de lijst is een geschikt middel om de adoptie van de standaard te bevorderen.

Er zijn twee lijsten: de lijst met gangbare standaarden en de lijst voor 'pas toe of leg uit'. Deze laatste lijst is bedoeld om standaarden een extra stimulans te geven wanneer:

1. Hun huidige adoptie binnen de (semi-)overheid beperkt is;
2. Opname bijdraagt aan de adoptie door te stimuleren o.b.v. het 'pas toe of leg uit' regime.

De lijst met gangbare standaarden vormt een referentie voor standaarden die veel gebruikt worden. Als standaarden voldoen aan enkele basisvoorwaarden (voor o.a. openheid), er is geen discussie over en de standaarden worden breed gebruikt, dan vindt opname op die lijst plaats.

Voor SIKB0101 geldt dat een opname op de lijst voor 'pas toe of leg uit' wordt voorzien.

3.4.1 *Is de "pas toe of leg uit"-lijst het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen?*

Naar mening van de expertgroep is dit het geval.

Het automatisme om bij aanschaf van producten en diensten te vragen naar het gebruik van SIKB0101 is nog onvoldoende. Het gevolg is dat er drempels ontstaan bij digitalisering en hergebruik van gegevens in de keten.

'Pas toe of leg uit' kan naar mening van de expertgroep leiden tot meer zichtbaarheid en awareness.

3.4.2 *Zijn er naast opname op de lijst aanvullende adoptiemaatregelen nodig?*

Op dit moment is SIKB een gecombineerd overheid én marktgedreven initiatief. Gebruikers van laboratoria, onderzoeksinstituten, overheden en leveranciers werken samen.

De expertgroep is van mening dat er een rol is weggelegd bij de centrale overheid om de digitalisering in de keten te bevorderen. De expertgroep adviseert het ministerie van Infrastructuur en Milieu op te roepen om op dit punt initiatieven te nemen.

Deze initiatieven kunnen enerzijds betrekking hebben op het bevorderen van digitalisering als zodanig en anderzijds op het stimuleren en faciliteren van de afstemming tussen de diverse domeinen rondom water, bodem, ondergrond en geografie. Immers: het ministerie is bij al deze domeinen betrokken.

3.4.3 *Is de inzet van aanvullende adoptie-instrumenten (communicatief, financieel, juridisch), door andere partijen dan het Forum/College Standaardisatie, noodzakelijk?*

Zie hiervoor de vorige paragraaf.

3.4.4 *Kan een uitgebreid adoptieadvies van het Forum Standaardisatie helpen bij het wegnemen van knelpunten in de adoptie?*

Zie hiervoor paragraaf 3.4.2.

3.4.5 *Conclusie*

De lijst voor 'pas toe of leg uit' is een goed middel om te bevorderen dat ICT-systemen voldoen aan de SIKB0101 standaard.

Wel adviseert de expertgroep om daarnaast meer aandacht te besteden aan:

- digitalisering binnen de keten en het daadwerkelijke gebruik van SIKB0101 in de praktijk
- de afstemming tussen de diverse gerelateerde domeinen (bodem/grond, geografie en water)

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, als regievoerend departement, zou hier het voortouw in kunnen nemen.

Digitalisering en ketensamenwerking verhoogt de kwaliteit, bevordert het hergebruik van gegevens en daarmee de efficiency in de keten.

4 Advies aan Forum en College

4.1 **Samenvatting van de toetsingscriteria**

Samengevat is het oordeel op de toetsingscriteria als volgt:

4.1.1 *Open standaardisatieproces*

De expertgroep constateert dat het standaardisatieproces voldoende open is. Hoewel er een lidmaatschapsmodel is (dat recht geeft op extra tools en diensten), is het proces voor iedereen toegankelijk. Ook niet-leden kunnen wijzigingsvoorstellen indienen.

Het standaardisatieproces staat onder toezicht van de Raad voor Accreditatie; dit geeft extra waarborgen voor de zorgvuldigheid en de afwegingen.

Een kleine opmerking wordt geplaatst bij het feit dat het copyright/gebruiksrecht nog niet expliciet wordt vermeld in het specificatiedocument, hoewel dit wel gewaarborgd wordt in achterliggende documentatie. In de expertbijeenkomst heeft SIKB toegezegd dit voor toekomstige versies te doen.

4.1.2 *Toegevoegde waarde*

De standaard biedt voldoende toegevoegde waarde binnen het gekozen domein. Door de standaard verbetert de kwaliteit van de gegevenshuishouding en kunnen gegevens worden hergebruikt, wat mogelijk kostenbesparingen met zich meebrengt.

De expertgroep constateert wel dat de domeinen geografie, bodem, milieu en water steeds dichter tegen elkaar komen te liggen. Dit betekent dat de standaarden daarvoor in toenemende mate op elkaar afgestemd moeten worden. Concreet wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan het informatiemodel metingen (IM-Metingen) en het gebruik van GML. Dergelijke afstemming wordt door de expertgroep als positief bestempeld.

De expertgroep adviseert het Forum Standaardisatie om het Informatiehuis Water en SIKB op te roepen om binnen één jaar de harmonisatie van SIKB0101 en Aquo verder te concretiseren om de onduidelijkheid ten aanzien van standaarden voor de waterbodempkwaliteit weg te nemen.

4.1.3 *Draagvlak*

Er is voldoende draagvlak voor de standaard. Het lidmaatschapsmodel blijkt in de praktijk goed te werken – nagenoeg alle betrokkenen in het veld zijn lid van SIKB.

Consequentie van het lidmaatschapsmodel is echter wel dat bepaalde hulpmiddelen, hoewel strikt genomen niet essentieel, alleen voor leden beschikbaar zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om XML-schema's en testdata. Deze vormen een implementatie van de specificatie, beschreven in het (voor iedereen open) specificatiedocument.

De expertgroep adviseert SIKB te zoeken naar vormen om deze drempel weg te nemen en daarmee de implementatie te vereenvoudigen en adoptie te versnellen. Doelstelling zou moeten zijn dat hulpmiddelen, hoewel strikt genomen niet essentieel, zonder lidmaatschapsverplichting beschikbaar gesteld kunnen worden.

4.1.4

Opname bevordert adoptie

De lijst voor 'pas toe of leg uit' is een goed middel om te bevorderen dat ICT-systemen voldoen aan de SIKB0101 standaard.

Wel adviseert de expertgroep om daarnaast meer aandacht te besteden aan:

- Digitale uitwisseling binnen de keten en het daadwerkelijke gebruik van SIKB0101 in de praktijk
- de afstemming tussen de diverse gerelateerde domeinen (bodem/grond, geografie en water)

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, als regievoerend departement, zou hier het voortouw in kunnen nemen.

Digitalisering en ketensamenwerking verhoogt de kwaliteit, bevordert het hergebruik van gegevens en daarmee de efficiency in de keten.

4.2

Advies aan Forum en College

De expertgroep adviseert SIKB0101 versie 10.0.0 op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit'.

Met als toepassingsgebied:

Uitwisselen van onderzoeksgegevens over de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en de specifieke gegevens die direct voortkomen uit de besluiten die het bevoegd gezag naar aanleiding daarvan heeft genomen.

En als werkingsgebied:

Overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-) publieke sector.

Toekomstige versies kunnen naar mening van de expertgroep worden opgenomen, afhankelijk van de aard van de nieuwe versies:

- Daar waar het reguliere nieuwe versies van de standaard betreft, kunnen deze automatisch worden opgenomen.
- Op het moment dat SIKB0101 meer fundamenteel herzien wordt, bijvoorbeeld bij implementatie van een toekomstig informatiemodel metingen (IM-metingen), dan wordt geadviseerd opnieuw te kijken naar de opname van SIKB0101 en andere gerelateerde standaarden. Als de daarbij betrokken en noodzakelijke partijen de implementatie onderling afgestemd doen, kan vanuit het Forum Standaardisatie waarschijnlijk met een lichte toetsing worden volstaan.

Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd bij toekomstige versies bovenstaande afweging te maken en zo nodig de betrokken experts te consulteren.

4.3 Aanbevelingen ten aanzien van de adoptie van de standaard

Concreet doet de expertgroep de volgende aanvullende aanbevelingen:

- Roep SIKB op te zoeken naar vormen waarbij potentiële gebruikers, ook zonder afdracht van lidmaatschapsgelden, toegang hebben tot additionele tools.
- Roep het Informatiehuis Water en SIKB op om binnen één jaar de harmonisatie van SIKB0101 en Aquo verder te concretiseren om hiermee de onduidelijkheid ten aanzien van standaarden voor de waterbodempkwaliteit weg te nemen.
- Roep het Ministerie van Infrastructuur en Milieu op:
 - de digitale uitwisseling van milieu hygiënische bodemdata aan te jagen tussen bedrijven en overheden en tussen overheden onderling.
 - afstemming tussen de diverse domeinen te bevorderen

5 Referenties

[1] "Pas toe of leg uit" is vastgelegd in de "Instructie rijksdienst bijkanshaf ICT-diensten of ICT-producten" van 8 november 2008, en daarnaast in convenanten en afspraken met decentrale overheden. Zie: <http://www.open-standaarden.nl/open-standaarden/het-pas-toe-of-leg-uit-principe/>

[2] " Instellingsbesluit College en Forum Standaardisatie 2010". Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2010-4499.html>

[3] Criteria en procedure voor 'pas toe of leg uit', vastgesteld door het College Standaardisatie op 23 juni 2011. Zie: http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/images/Toetsingsprocedure_en_criteria_v1_0.pdf